

**VISOKA ŠKOLA eMPIRICA
BRČKO DISTRIKT BiH**

P R A V I L A
PONAŠANJA NA PROVJERAMA ZNANJA
VISOKE ŠKOLE eMPIRICA BRČKO DISTRIKT BiH

Brčko, juli 2026. godine

Na osnovu člana 53. stav (1) tačaka a), b), d) i e), te članova 81, 83, 84, 86 i 106 Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 21/24 – prečišćeni tekst i 4/26), Statuta, Etičkog kodeksa, Pravila studiranja i Pravila o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata Visoke škole eMPIRICA Brčko distrikt BiH, Senat Visoke škole eMPIRICA Brčko distrikt BiH, na sjednici održanoj u julu 2026. godine, donosi

P R A V I L A

PONAŠANJA NA PROVJERAMA ZNANJA VISOKE ŠKOLE eMPIRICA BRČKO DISTRIKT BiH

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravila)

- (1) Ovim pravilima uređuju se ponašanje studenata, nastavnika, saradnika, komisija, nadzornog i tehničkog osoblja prije, tokom i poslije provjera znanja na Visokoj školi eMPIRICA Brčko distrikt BiH.
- (2) Pravila se primjenjuju na usmene, pismene, kombinovane, praktične, onlajn i alternativne provjere, uključujući kolokvijume, projekte, prezentacije, odbrane i druge bodovane aktivnosti.

Član 2.

(Cilj)

- (1) Cilj je obezbijediti red, sigurnost, jednakost, akademsku čestitost, pouzdanu identifikaciju, dostojanstvo učesnika i vjerodostojnost rezultata.

Član 3.

(Povezanost sa drugim aktima)

- (1) Na pitanja bodovanja, prigovora i komisijskog polaganja primjenjuju se Pravila o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata, a na odgovornost etički i disciplinski akti.
- (2) Ova pravila ne mogu se tumačiti tako da ukidaju pravo studenta na izjašnjenje, uvid i nepristrasnu odluku.

Član 4.

(Načela postupanja)

- (1) Svi učesnici postupaju zakonito, mirno, profesionalno, nepristrasno, proporcionalno, bez diskriminacije i uz zaštitu privatnosti.
- (2) Mjera nadzora ili ograničenja mora biti nužna za konkretan način provjere i jednako primijenjena na uporedive slučajeve.

Član 5.

(Rodna ravnopravnost izraza)

- (1) Izrazi upotrijebljeni u jednom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije na sva lica.

II PRIPREMA PROVJERE

Član 6.

(Obavještenje studentima)

- (1) Studenti prije provjere dobijaju podatke o terminu, mjestu ili platformi, trajanju, potrebnoj opremi, dozvoljenim sredstvima, identifikaciji, pravilima ponašanja i kontaktu za problem.
- (2) Za onlajn provjeru objavljuju se minimalni tehnički zahtjevi i rezervni postupak kod prekida.

Član 7.

(Priprema prostora)

- (1) Odgovorno lice provjerava kapacitet, raspored sjedenja, pristupačnost, osvjetljenje, ventilaciju, sigurnost, sat, opremu i uslove za odlaganje nedozvoljenih stvari.
- (2) Raspored mora omogućiti nadzor bez ponižavajućeg ili pretjerano invazivnog postupanja.

Član 8.

(Priprema digitalnog okruženja)

- (1) Za onlajn ili računarsku provjeru testiraju se platforma, korisnički pristup, vrijeme servera, predaja rada, rezervne kopije i kontakt tehničke podrške.
- (2) Neophodno ažuriranje ili poseban softver najavljuje se dovoljno rano i ne smije neopravdano ugroziti privatnost ili sigurnost uređaja studenta.

Član 9.

(Ispitni materijal)

- (1) Materijal se čuva od neovlaštenog pristupa, umnožava ili objavljuje kontrolisano i provjerava prije podjele.
- (2) Lice koje je imalo nedopušten pristup zadacima ne može pristupiti istoj provjeri niti učestvovati u ocjenjivanju pogođenih studenata.

Član 10.

(Dozvoljena sredstva)

- (1) Nastavnik unaprijed navodi dozvoljene knjige, bilješke, kalkulator, softver, internet, asistivnu tehnologiju, komunikaciju ili druge izvore.
- (2) Sredstvo koje je potrebno zbog odobrenog prilagođavanja smatra se dozvoljenim i ne smije biti javno označeno na način koji otkriva zdravstveni podatak.

Član 11.

(Obaveze osoblja prije početka)

- (1) Ispitivač i nadzorno osoblje dolaze blagovremeno, upoznaju se sa pravilima, raspodjeljuju zadatke, prijavljuju sukob interesa i pripremaju zapisnik o posebnom događaju.
- (2) Nije dopušteno mijenjati uslove samo pojedinim studentima bez opravdanog i dokumentovanog razloga.

III PRISTUP I IDENTIFIKACIJA

Član 12.

(Dolazak i prijava)

- (1) Student dolazi ili se prijavljuje na platformu u objavljeno vrijeme, sa potrebnim identifikacionim dokumentom i dozvoljenom opremom.
- (2) Kašnjenje se rješava prema unaprijed objavljenom pravilu i uz zaštitu tajnosti zadataka.

Član 13.

(Spisak prijavljenih)

- (1) Provjeri može pristupiti student na službenom spisku ili student za kojeg Studentska služba potvrdi valjanu prijavu.
- (2) Ispitivač ne odlučuje na licu mjesta o spornom administrativnom zahtjevu mimo Studentske službe.

Član 14.

(Provjera identiteta)

- (1) Identitet se utvrđuje indeksom, studentskom karticom ili drugim važećim dokumentom sa fotografijom, odnosno odobrenim elektronskim postupkom.
- (2) Dokument se pregleda samo koliko je potrebno i ne fotografije se niti kopira bez pravnog osnova.

Član 15.

(Onlajn identifikacija)

- (1) Kod onlajn provjere student po zahtjevu kratko pokazuje identifikacioni dokument tako da se vide ime i fotografija, a ostali podaci mogu biti prekriveni.
- (2) Biometrijsko prepoznavanje ili automatizovano profilisanje ne koristi se bez posebnog pravnog osnova, procjene nužnosti i odgovarajućih zaštitnih mjera.

Član 16.

(Nepodudaranje ili izostanak dokumenta)

- (1) Ako identitet nije moguće pouzdano potvrditi, student se ne optužuje unaprijed, nego se događaj bilježi i omogućava naknadna službena provjera kada time nije ugrožen integritet ispita.
- (2) Odbijanje pristupa mora biti obrazloženo i evidentirano.

IV PONAŠANJE TOKOM PROVJERE U PROSTORIJAMA

Član 17.

(Raspored sjedenja)

- (1) Student zauzima mjesto koje odredi nadzorno lice i ne mijenja ga bez odobrenja.
- (2) Raspored se može nasumično promijeniti ako je to potrebno za jednake uslove ili sprečavanje nedozvoljene komunikacije.

Član 18.

(Lične stvari i uređaji)

- (1) Torbe, garderoba, telefoni, pametni satovi, slušalice i druga nedozvoljena sredstva odlažu se isključena na označeno mjesto.
- (2) Visoka škola obezbjeđuje razuman način čuvanja i ne preuzima sadržaj uređaja; uređaj se može privremeno izdvojiti kao dokaz samo uz službenu zabilješku i bez neovlaštenog pregleda podataka.

Član 19.

(Materijal za rad)

- (1) Student koristi papir, zadaćnicu, računar ili drugi materijal koji je odobrilo odgovorno lice.
- (2) Dodatni list označava se ili evidentira, a svi preuzeti listovi predaju se po završetku ako je tako određeno.

Član 20.

(Početak i uputstva)

- (1) Rad počinje na jasan znak ispitivača nakon provjere kompletnosti materijala i saopštavanja osnovnih uputstava.
- (2) Student ne otvara zadatak niti pristupa digitalnom sadržaju prije dopuštenog vremena.

Član 21.

(Pitanja tokom ispita)

- (1) Student se za pojašnjenje obraća podizanjem ruke ili drugim dogovorenim signalom, bez ometanja drugih.
- (2) Pojašnjenje koje utiče na razumijevanje zadatka saopštava se svim studentima na jednak način.

Član 22.

(Napuštanje prostorije)

- (1) Student može privremeno napustiti prostoriju samo uz odobrenje i prema postupku koji štiti zdravlje, dostojanstvo i integritet ispita.
- (2) Pratlja se koristi samo kada je razmjerna riziku; vrijeme odsustva se bilježi i po pravilu ne nadoknađuje, osim kod opravdanog događaja.

Član 23.

(Završetak i predaja)

- (1) Po isteku vremena student odmah prekida rad i predaje materijal ili završava elektronsku predaju prema uputstvu.
- (2) Ispitivač potvrđuje prijem kada je to tehnički moguće i evidentira nepotpunu ili neuspjelu predaju bez preuranjenog zaključka o odgovornosti.

V PONAŠANJE TOKOM ONLAJN I ALTERNATIVNIH PROVJERA

Član 24.

(Onlajn radno okruženje)

- (1) Student bira mirno mjesto i preduzima razumne mjere da spriječi pomoć trećih lica, u granicama vlastitih stambenih i tehničkih mogućnosti.
- (2) Nije dopušteno zahtijevati prikaz dijelova privatnog prostora koji nisu nužni za provjeru; alternativni termin ili lokacija nudi se kada student nema odgovarajuće uslove.

Član 25.

(Kamera i mikrofon)

- (1) Kamera i mikrofon koriste se samo ako su unaprijed propisani i nužni za identifikaciju, komunikaciju ili razmjern nadzor.
- (2) Kratko isključenje zbog privatne ili zdravstvene potrebe prijavljuje se ispitivaču i ne tretira automatski kao povreda.

Član 26.

(Dijeljenje ekrana i nadzor)

- (1) Dijeljenje ekrana može se zahtijevati samo tokom provjere i u obimu potrebnom da se vidi ispitno okruženje na uređaju.
- (2) Nije dopušteno neograničeno pregledanje ličnih datoteka, istorije pretraživanja, poruka ili drugih podataka koji nisu povezani sa provjerom.

Član 27.

(Snimanje)

- (1) Snimanje nije pravilo i provodi se samo na unaprijed objavljenom pravnom osnovu, uz određenu svrhu, krug pristupa i rok brisanja.
- (2) Student ne smije samostalno snimati ili javno prenositi provjeru bez odobrenja, osim čuvanja dokaza radi zaštite prava u obimu dopuštenom zakonom.

Član 28.

(Tehnički prekid)

- (1) Student kod prekida bez odlaganja pokušava ponovni pristup i obavještava ispitivača ili podršku dostupnim kanalom.
- (2) Ispitivač bilježi vrijeme i podatke sistema, čuva predati dio i primjenjuje unaprijed objavljen rezervni postupak bez pretpostavke krivice.

Član 29.

(Usmeni onlajn ispit)

- (1) Student i ispitivač održavaju profesionalnu komunikaciju, ne koriste privatne kanale ako je službeni dostupan i provjeravaju da treće lice ne odgovara umjesto studenta.
- (2) Pitanja, ključni elementi odgovora i ocjena evidentiraju se kao i kod usmenog ispita u prostorijama.

Član 30.

(Projekt, portfolio i rad izvan termina)

- (1) Student čuva verzije, bilješke, izvore i druge razumne dokaze procesa izrade i prijavljuje doprinos saradnika i digitalnih alata.
- (2) Nastavnik može organizovati kratku odbranu radi provjere autorstva i razumijevanja.

Član 31.

(Prezentacija, odbrana i demonstracija)

- (1) Student poštuje dodijeljeno vrijeme, sigurnosna uputstva i prava drugih lica čije podatke ili rad prikazuje.
- (2) Publika i komisija ne ometaju izlaganje, a pitanja moraju biti stručna, relevantna i dostojanstvena.

VI DOPUŠTENO I NEDOPUŠTENO PONAŠANJE

Član 32.

(Dopuštena saradnja)

- (1) Saradnja je dopuštena samo kada je zadatkom predviđena, u objavljenom obimu i uz jasno označen individualni doprinos.
- (2) Kod grupnog rada članovi mogu razmjenjivati ideje unutar tima, ali ne mogu prikrivati da neko nije učestvovao ili je koristio nedozvoljenu pomoć.

Član 33.

(Nedozvoljena komunikacija)

- (1) Zabranjeno je slanje, primanje ili traženje odgovora od drugog lica tokom individualne provjere, neposredno ili putem uređaja, osim komunikacije koju je ispitivač izričito dozvolio.

Član 34.

(Nedozvoljeni materijali i uređaji)

- (1) Zabranjeno je korištenje skrivenih bilješki, telefona, pametnog sata, slušalice, drugog ekrana, aplikacije, udaljenog pristupa ili izvora koji nisu dopušteni.
- (2) Samo posjedovanje isključenog uređaja na propisano odloženom mjestu nije povreda.

Član 35.

(Lažno predstavljanje)

- (1) Teška povreda je polaganje ili izrada rada umjesto drugog studenta, omogućavanje drugom licu da pristupi vlastitom nalogu, falsifikovanje identiteta ili pokušaj takve radnje.

Član 36.

(Plagijat i neovlašteno preuzimanje)

- (1) Zabranjeno je predstavljanje tuđeg teksta, ideje, podataka, koda, slike ili drugog proizvoda kao vlastitog bez odgovarajućeg navođenja i dozvole.

- (2) Ponovna predaja vlastitog ranije ocijenjenog rada bez odobrenja i navođenja smatra se nedopuštenim ponovnim korištenjem.

Član 37.

(Vještačka inteligencija)

- (1) Generativna vještačka inteligencija, automatski prevodilac, pomoćnik za kod ili drugi inteligentni alat koristi se samo ako je izričito dopušten i u objavljenom obimu.
- (2) Kada je dopušten, student navodi alat i stvarni doprinos; kada nije dopušten, generisani odgovor ili skrivena pomoć smatraju se nedozvoljenim sredstvom.

Član 38.

(Fabrikovanje i falsifikovanje)

- (1) Zabranjeno je izmišljanje ili mijenjanje podataka, rezultata, citata, izvora, tehničkog incidenta, ljekarskog ili drugog dokaza, kao i uklanjanje traga relevantnog za provjeru.

Član 39.

(Neovlašteno pribavljanje i distribucija zadataka)

- (1) Zabranjeno je neovlašteno fotografisanje, kopiranje, objavljivanje, prodaja, kupovina ili razmjena povjerljivih zadataka, ključeva i snimaka provjere.
- (2) Razmjena vlastitih iskustava nakon ispita nije zabranjena ako ne otkriva zaštićeni sadržaj i ne ugrožava buduću provjeru.

Član 40.

(Ometanje i ugrožavanje)

- (1) Zabranjeni su prijetnja, vrijeđanje, buka, ometanje drugih, oštećenje opreme, neovlašteno mijenjanje sistema, lažni alarm i svako ponašanje koje ugrožava sigurnost ili red.

VII POSTUPANJE KOD NEPRAVILNOSTI

Član 41.

(Uočavanje nepravilnosti)

- (1) Ispitivač zasniva postupanje na neposrednom opažanju, pouzdanim tehničkim podacima ili drugom provjerljivom dokazu, a ne na stereotipu ili neobrazloženoj pretpostavci.
- (2) Automatsko upozorenje sistema samo je povod za ljudsku provjeru.

Član 42.

(Upozorenje)

- (1) Kod manje smetnje koja ne kompromituje integritet ispitivač može dati jasno upozorenje i zahtjev da ponašanje prestane.
- (2) Upozorenje se ne koristi kada bi nastavak omogućio dalju prevaru ili ugrozio druge učesnike.

Član 43.
(Prekid rada)

- (1) Ispitivač može privremeno zaustaviti ili okončati provjeru studenta kada postoji neposredan i ozbiljan rizik po integritet, sigurnost ili red.
- (2) Studentu se kratko saopštava razlog bez javnog ponižavanja, a dalji ishod se ne prejudicira prije utvrđivanja činjenica.

Član 44.
(Postupanje sa dokazima)

- (1) Nedozvoljeni papir ili predmet može se privremeno preuzeti, označiti i priložiti zabilješci; digitalni dokaz se čuva na najmanje invazivan način.
- (2) Osoblje ne otključava niti pretražuje privatni uređaj bez saglasnosti ili odgovarajućeg pravnog osnova.

Član 45.
(Službena zabilješka)

- (1) Zabilješka sadrži datum, vrijeme, predmet, učesnike, konkretno opažanje, preduzetu mjeru, popis dokaza i eventualne svjedoke, bez uvredljive ili unaprijed osuđujuće formulacije.
- (2) Studentu se omogućava da pročita zabilješku, unese primjedbu ili odbije potpis; odbijanje se evidentira i ne smatra priznanjem.

Član 46.
(Izjašnjenje studenta)

- (1) Student ima pravo na uvid u navod i raspoložive dokaze te razuman rok da se izjasni i predloži dokaz.
- (2) Posebno se razmatra mogućnost tehničke greške, odobrenog prilagođavanja, zdravstvenog stanja ili nejasnog uputstva.

Član 47.
(Dostavljanje nadležnom tijelu)

- (1) Ispitivač bez odlaganja dostavlja zabilješku i dokaze Studentskoj službi i nadležnom licu ili tijelu prema etičkim i disciplinskim aktima.
- (2) Ispitivač ne izriče dugotrajnu zabranu polaganja ili disciplinsku mjeru izvan svojih ovlaštenja.

Član 48.
(Odnos prema ocjeni)

- (1) Rad neposredno kompromitovan nedozvoljenom pomoći može se proglasiti nevažećim ili ocijeniti prema važećim pravilima samo uz dokumentovan osnov.
- (2) Disciplinska odgovornost i akademski rezultat razlikuju se, ali se mogu zasnivati na istom događaju uz poštovanje prava studenta.

Član 49.

(Zaštita prijavitelja i svjedoka)

- (1) Lice koje dobronamjerno prijavi nepravilnost ili svjedoči štiti se od odmazde i nepotrebnog otkrivanja identiteta.
- (2) Svjesno lažna prijava može biti osnov odgovornosti, ali nedovoljno dokaza samo po sebi ne znači da je prijava bila zlonamjerna.

VIII OBAVEZE I ZAŠTITA UČESNIKA

Član 50.

(Obaveze ispitivača)

- (1) Ispitivač primjenjuje ista pravila, štiti dostojanstvo, ne daje nedozvoljene nagovještaje, ne napušta provjeru bez zamjene i ne koristi telefon ili drugi uređaj na način koji ometa nadzor.
- (2) Pitanja i komentari moraju biti stručni i bez diskriminacije, zastrašivanja ili privatnog pritiska.

Član 51.

(Obaveze nadzornog i tehničkog osoblja)

- (1) Nadzorno osoblje prati uputstva ispitivača, postupa nepristrasno i bilježi incident, a tehničko osoblje rješava kvar bez pristupa sadržaju odgovora više nego što je nužno.
- (2) Nijedno od tih lica ne utiče na ocjenu mimo povjerenog stručnog zadatka.

Član 52.

(Zdravstvena i sigurnosna situacija)

- (1) Kod bolesti, panike, povrede, požara ili druge opasnosti prioritet su prva pomoć, evakuacija i sigurnost.
- (2) Pružanje pomoći ili opravdani prekid ne smatraju se povredom; kasnija odluka o nastavku ili novom terminu donosi se dokumentovano.

Član 53.

(Razumno prilagođavanje)

- (1) Odobreno prilagođavanje saopštava se samo licima koja ga provode i bez otkrivanja dijagnoze ili drugih nepotrebnih podataka.
- (2) Asistent, čitač, tumač, asistivni softver ili dodatno vrijeme smatraju se dozvoljenim sredstvom u odobrenom obimu.

Član 54.

(Zaštita ličnih podataka)

- (1) Spiskovi, identifikacioni dokumenti, radovi, snimci, tehnički zapisi i zabilješke čuvaju se od neovlaštenog pristupa i koriste samo za ispitni i pravni postupak.
- (2) Podaci o incidentu ne objavljuju se grupi niti koriste za javno obilježavanje studenta.

Član 55.

(Pravo na prigovor)

- (1) Student može podnijeti prigovor na postupanje, mjeru ili povredu prava u rokovima i na način propisan Pravilima o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata i drugim aktima.
- (2) Podnošenje prigovora ne smije biti razlog za nepovoljnije ocjenjivanje ili odnos u narednim provjerama.

IX ZAVRŠNE ODREDBE

Član 56.

(Obuka i dostupnost)

- (1) Visoka škola upoznaje studente i osoblje sa ovim pravilima i obezbeđuje kratka uputstva za klasične, računarske i onlajn provjere.
- (2) Pravila su trajno dostupna na web-stranici i u službenom informacionom sistemu.

Član 57.

(Tehnička uputstva)

- (1) Direktor ili Senat mogu donijeti obrasce zapisnika, protokol rasporeda, uputstvo za platformu i druge tehničke dokumente u skladu sa ovim pravilima.
- (2) Tehničko uputstvo ne može samostalno propisati novu povredu ili sankciju.

Član 58.

(Usklađivanje postupaka)

- (1) Studentska služba i nosioci predmeta usklađuju uputstva, obrasce i postavke digitalnih platformi u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovih pravila.

Član 59.

(Prestanak važenja ranijih pravila)

- (1) Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila ponašanja na provjerama znanja broj 01-00-001/18-001/18 od 21.09.2018. godine.

Član 60.

(Objavljivanje i stupanje na snagu)

- (1) Ova pravila objavljuju se na oglasnoj ploči i web-stranici Visoke škole i stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči.
- (2) Datum objavljivanja: _____ godine.

Broj: _____

Brčko, juli 2026. godine

Predsjednik Senata
